

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Bynaei de Calceis Hebraeorum Libri Duo

Bynaeus, Anthony

Dordraci, 1682

... calceus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12835

134 De CALCEIS HEBRÆOR.

particulas quasdam plantis subli-
garunt, unde natae sunt soleae,
quæ à vetustissimis temporibus
usitatae fuerunt. Cujus rei hoc
argumentum habemus, quod om-
nia prisca, quibus pedum tegu-
menta appellantur, vocabula, so-
leas notent à prima origine. Duo
sunt præcipua apud Græcos no-
mina, quibus *calceum* vocant,
σανδάλιον & *ὑπόδημα*. Et quidem
σανδάλιον nihil aliud esse quam so-
leam, atque apud priscos Græcos
tantum pedum plantas munivisse,
præter usum frequentem, qua pro
solea usurpatur, ex eo videre est,
quod insula Sardinia olim *Sando-
liotis* dicta sit, quomodo à plantæ
pedis figura *Ichnuusa* appellata fuit,
quia ut Claudianus canit:

Claud. de
Bel. Gild.
vs 507.

*Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat
Insula, Sardiniam veteres dixere coloni.*

Bochart.
Geograph. S.
p. 2. lib. 1.
cap. 31.
Athen. lib.
4. c. 1 &
ibid. Cas.

Videri possunt quæ observata
sunt de his Sardiniae nominibus
viro summo Samueli Bocharto.
Tum etiam id ex eo patet quod
σανδάλια pisces planos Græci vo-
cent, quam vocem apud Athe-
næum legimus; *Σάνδαλα δ' αὖτε πα-*

ει

ἔθηκεν αἰεταῖν ἀθανάτων Apposuerunt
 & sandala aeterna immortalium. Ad
 quæ verba notavit princeps inge-
 niorum Isaacus Casaubonus: Pla-
 nos pisces, cujusmodi est solea, vocat
 Sandala immortalium, Nereidum
 videbicit, & aliarum Nympharum
 marinarum. Pariter ὑπόδημος de so-
 leis primitus est dictum. Etenim
 licet Græci omne genus calcea-
 menti ὑπόδημος appellent, atque
 hoc nomen tribuant calceis cavis,
 in quos pes intromittitur, quique
 ἀπὸ τῶν σανδαλίων discernuntur, uti
 prolixè docet Salmasius ὁ πᾶν,
 tamen ex origine soleam notat:
 Est enim à verbo ὑποδέω sive ὑπο-
 δέωμι, quod est subligo, ut, quod
 in soleis præcipuum est, ipsa voce
 denotetur: unde & verbum ὑπο-
 δέωμι de sandaliis usurpatur. Apud
 Romanos sicuti soleæ nomen isti
 calceamentorum generi tributum
 est, quod, ut Festus definit, pedis
 solo subjicitur, & commune est cum
 nomine soleæ, quo piscem planum
 vocant, ita & calcei vox ex prima
 origine pro solea dicta est. Etenim
 calceus à Latinis vocatus est à cal-
 cibus, quæ imæ pedum partes
 sunt.

Salm. ad
 Tert. Palæ
 cap. 5.

Suet. in
Vesp. c. 23.

sunt. Unde & verbum *calceare* de mulis usurpatum est apud Suetonium, quibus tamen soleæ tantum adduntur. Quare cum prisca nomina pedum tegumentis imposita sint à plantis pedum quas solas munierunt, licet postea quædam translata sint ad calceos cavos, quibus totus pes tegitur & amicitur, non ineptè concludere nobis videmur, primum calceorum genus soleas fuisse.

IV. Uti antiquissimum calceamenti genus soleæ fuerunt, ita veteres Hebræos soleis pedes munivisse putamus. Est ad notandam *soleam* vox *לְיָס* aptissima, & ut mihi quidem videtur, ex prima origine pro *solea* usurpata. *לְיָס* apud Hebræos *peffulo* vel *sera* claudere significat, unde & *לְיָס* est *peffulus*, *sera*. Sed & idem verbum *vinculo* *constringere*, atque *calceare* notat, quia olim soleæ vinculis circa pedem ligabantur. Unde pro *calceo* *לְיָס* usurparant Hebræi quasi *vinculum* dicas quod pedem constringeret. Scilicet uti Græci ab *καταδένω* quod est *subligo*, *καταδένω* *soleam* vocarunt, ita Hebræi à *לְיָס* quod